

ČESKOMORAVSKÁ MYSLIVECKÁ JEDNOTA, z.s.

Lešanská 1176/2a, 141 00 Praha 4, tel.: +420 221 592 961, www.cmmj.cz

Ministerstvo zemědělství ČR
Těšnov 65/17
110 00 Praha 1

V Praze dne 30. 11. 2023
Č.j.: S/2023/153

Stanovisko k návrhu novely zákona o myslivosti, který byl předložen k meziresortnímu připomínkovému řízení pod č.j. předkladatele MZe – 60168/2023-11151

Současnou ekonomickou a rozpočtovou situaci státu provází snaha o konsolidaci veřejných financí se snižováním administrativní rozbujelosti a nákladovosti výdajů nutných na provoz státu. Zpracovatelé novely zákona o myslivosti jakoby si této snahy provázející i legislativní změny v mnoha oblastech lidské činnosti ani nevšimli. Místo, aby i myslivost se zákonem stanovenými povinnostmi pro státní správu hledala zjednodušení a snížení provozních nákladů nezbytné administrativy, počtu úředníků a mandatorních výdajů spojených s její působností, jde naprosto opačným směrem. Předkládaný návrh novely zákona o myslivosti zvyšuje agendy pro státní správu a s tím i potřebu a navazujících nezbytných mandatorních výdajů na jejich plnění, požaduje navýšení počtu úředníků na orgánech státní správy a přebírá povinnosti a odpovědnosti vlastníků pozemků do svojí působnosti, samozřejmě i s nutností vynakládání dalších státních finančních prostředků na jejich zajištění. Místo, aby nová právní úprava měla snahu zjednodušovat celý administrativní proces usměrňování myslivosti, přináší komplikace, které budou zahlcovat výkon státní správy na celá desetiletí. Vždyť jsme ještě pamětníky a byli jsme i přímými svědky již několika pokusů v letech 1992 a 2001 o změnu myslivecké legislativy a dopady těchto změn při úpravách honiteb vždy zablokovaly činnost státní správy na 10 let. Státní správě myslivosti již nezbýval čas na plnění běžných úkolů spojených s hospodařením se zvěří a její každodenní činností se stalo jen řešení sporů o hranice honiteb a identifikace pozemků.

Co tedy novela přináší?

Počty úředníků by měly být podle § 57 odst. 8 navýšeny na úroveň, aby pokrývaly samostatně pouze agendu myslivosti. Jedná se o zvýšení počtu cca o 200 osob. S narůstajícím počtem úkolů v myslivosti je novelou vyvíjen tlak na odstoupení od racionálního přístupu úřadů při využívání potenciálu svých pracovníků, kteří pokrývají uložené úkoly dané úřadům, aniž by neúměrně musel narůstat jejich počet.

Jenom odhadované náklady na **pokrytí mandatorních výdajů na činnost státní správy myslivosti**, které přináší svým obsahem navrhovaná novela zákona o myslivosti, jsou **200 mil Kč**. Důvodová zpráva se nevypořádává ani přes náš výslovný požadavek z května 2023 na rozkrytí všech finančních vstupů do myslivosti, které zatíží státní rozpočet. Jedná se zejména o zprůhlednění nákladů na:

- . zavedení nového informačního systému myslivosti § 38
- . zvýšení počtu zaměstnanců na úřadech - § 58 odst. 2 (2 osoby na každou obec)
- . zavedení jiných kontrolních mechanismů ulovené zvěře § 49

- . alokace finančních prostředků na podporu za konzultační a poradenské služby spojené se zabezpečením hodnocení stavu lesa § 62 odst. 2
- . změna systému konání mysliveckých zkoušek § 47a až 47c
- . zpracování plánu lovu + inventarizace lesů § 36

Směrem k veřejnosti nejsou uvedeny náklady na:

- . permanentní změnu honiteb § 31 odst. 4; § 18 odst. 1
- . pořízení administrativní techniky pro naplňování povinností vyplývajících ze zaváděného systému evidence myslivosti (výpočetní technika),
- . pořízení administrativní techniky spojené s kontrolou ulovené zvěře (vyspělé mobilní telefony, fotografické aparáty, ...)

Navrhovaná novela zákona o myslivosti nepřináší jen zvýšení mandatorních nákladů státu a vyšší finanční zatížení všech ostatních účastníků provozování myslivosti, ale má také dopady na občanskou soudržnost. Vždyť myslivecká komunita nečítá jen 80 tisíc provozovatelů myslivosti, ale má vliv na utváření nálad v jejich rodinách a obecně ve venkovském prostředí, kde je tato činnost vykonávána a kde je nedílnou součástí života jeho obyvatelstva.

Připomínky k navrhované novele:

§ 2: Změna výčtu zvěře. Myslivost vypuštěním takových druhů živočichů z výčtu zvěře, jako jsou bobr evropský, kormorán velký, vlk euroasijský, vydra říční, krkavec velký, volavka popelavá nebo medvěd hnědý, si značně zkomplikovala možnosti řešit problémy, které vznikají v dalších činnostech hospodářského charakteru, jako je zemědělství a rybářství se škodami, kterým tyto živočichové způsobují. Podle dosavadních zkušeností s procesem projednávání na orgánech ochrany přírody lze spíše očekávat, že jejich přesunutí mimo přímou působnost myslivosti, bude možnost regulace jejich početních stavů často obstruována až přímo zneprůchodňována. Dá se rovněž předpokládat potřeba vyplácení finanční náhrady státu za regulaci těchto živočichů (viz kormorán v současné době). Nehledě i na ztrátu základního vztahu mezi zemědělstvím lesnictvím a rybářstvím a těmito živočichy a obráceně, při vytváření vzájemných rovnovážných vztahů. Je to vlastně popření základních principů vzájemnosti. Nelze očekávat, že ochrana přírody bez vlastnictví zemědělských, lesních a vodních pozemků bude průběžně pro řadu druhů živočichů vytvářet vhodné životní podmínky v běžně obhospodařovaném přírodním prostředí.

§ 2 odst. 2: Požadujeme zařadit zubra evropského (Bison bonasus)

Zubr evropský je dnes chován a loven v ČR a není důvod jej nezačlenit mezi zvěř.

§ 3 odst. 4: Pokud nebudou vyjmenované druhy součástí zákona o myslivosti, jsou chybně uváděny.

§ 4 odst. 3: První větu nahradit zněním – Uživatel honitby, vlastník honebních pozemků nebo hospodařící subjekt **má nárok na poskytnutí náhrady** v případě ...

Pokud je určena povinnost, je nutno nárokovou náhradu.

§ 7 odst. 1: Čtvrtou větu nahradit zněním – Za chov zvěře v zajetí se nepovažuje krotký chov nebo polodivoký chov prováděný pro účely zazvěřování **honiteb uživatelem honitby**, péče ...

Ze znění zákona musí být patrné, že pouze uživatelé za splnění daných podmínek mohou zazvěřovat honitby.

§ 9: Rozhodnutí vlastníka o zpřístupnění oborního chovu – navrhované paragrafové znění zcela popírá posílení práv vlastníků deklarované ve vládním prohlášení. Oborní chov je účelové zařízení mnohdy se speciálním režimem chovu zvěře. Vlastník by měl mít právo rozhodnout, zda oboru zpřístupní veřejnosti nebo ji ponechá uzavřenou. Nutno odstranit poslední větu v odst. 4).

§ 11 odst. 3: Nově navržené znění – Uživatelé honiteb jsou povinni provozovat myslivecká zařízení určená pro péči o zvěř. V době nouze jsou povinni provést dostupná a přiměřená opatření k záchraně zvěře ...

Vzhledem ke specializaci zemědělské výroby (velké výměry monokultur) je výskyt období nouze nejen v zimě, ale i po sklizni plodin. V posledních letech přicházejí v letních obdobích výrazná sucha a mnohde je nutno rovněž instalovat napajedla pro zvěř. Opatření je navrhováno zejména s ohledem na péči o drobnou zvěř.

§ 17 odst. 3: Stát může prohlásit pozemek za nehonební bez souhlasu vlastníka

Požadujeme ponechat ve větě první souhlas vlastníka při prohlášení pozemku za nehonební.

§ 17 odst. 7: Snížení minimální výměry pozemků nutných pro uznání honitby z 500 ha na 250 ha.

Považováno za největší negativní zásah do zásad chovu zvěře. Dá se předpokládat významný zásah do výkonu spolkové činnosti ve vesnických regionech. Na základě informace z MZe, se snížení výměry honitby může dotknout 1.616 honiteb (z celkem 5.782, tj. 28 % všech honiteb). **Navrhujeme 1000 ha pro honitby se zvěří spárkatou a 500 ha pro honitby se zvěří drobnou.** (Slovensko 2.000 a 1.000 ha, Polsko 3.500 ha, Maďarsko 3.000 ha.)

§ 18 odst. 2: Doplnit větou – Je-li tato uznaná honitba pronajata, účinky rozhodnutí o uznání nové honitby dle odst. 1 nastávají dnem následujícím po dni konce platnosti stávající nájemní smlouvy.

V případě ukončení stávajících smluvních vztahů v době platné smlouvy se dá očekávat řada soudních sporů mezi uživateli a držiteli honiteb ve věci dodržení stávající smlouvy k ochraně svých práv a investic.

§ 22 odst. 1: První větu odstavce nahradit větou – Valnou hromadu svolává honební starosta jednou ročně, nestanoví-li stanovy honebního společenstva jinak.

Každoroční svolávání valné hromady bude mnohde znamenat značné finanční zatížení honebního společenstva. V případě nutného schválení roční uzávěrky lze tento akt přenést na honební výbor. Honební společenstva vedou elementární účetnictví, kdy jediným příjmem je příjem z nájmu honitby.

§22 odst. 3: Navrhujeme zvážit, zda slovo hektar nahradit metrem čtverečním

Současné znění platného zákona vzniklo na základě žádosti drobných vlastníků pro posílení jejich práv na valných hromadách honebních společenstev. Současně navrhovaná změna ustupuje od této ochrany, což je v rozporu s vládním prohlášením.

§ 30: Ponechat stávající paragrafové znění zákona č. 449/2002 Sb.

Celorepublikový průměr výrazně znevýhodní uživatele honiteb v polních honitbách a na straně druhé nájemné za přičleněné pozemky v lesních honitbách bude významně poníženo. Stát stanovuje cenu honebních pozemků bez jakéhokoliv přihlédnutí k podmínkám v jednotlivých regionech.

§ 31 odst. 4: Umožnění permanentních změn honiteb. Považováno za vytváření nestabilní situace v mysliveckém hospodaření.

§ 36a: Povinné umožnění lovu vlastníkům pozemků v uznaných honitbách. Považováno za nesyrový přístup narušující jak odpovědnost uživatelů honiteb za problémy spojené s mysliveckým hospodařením, neboť takovéto „nadelegované“ lovící osoby nejsou zákonně odpovědné za své konání v honitbě, tak takovýto přístup má negativní vliv na mezilidské vztahy mezi řádnými členy uživatele honitby se stanovenými odpovědnostmi a „nadelegovanými“ lovícími osobami bez jakýchkoliv zákonných odpovědností za své konání.

§ 36 až 37: Myslivecké plánování. Nebylo dostatečně projednáno se zainteresovanými účastníky pracovní skupiny pro přípravu novely zákona o myslivosti. Účastníci byli postaveni před hotovou věc s tím, „že to tak bude“ a že celý systém bude rozpracován až v prováděcí vyhlášce. Ve vztahu k různorodosti přírodních podmínek, specifik lokálního zemědělského a lesnického hospodaření a dopředu neodhadnutelným klimatickým změnám se nelze ztotožnit s principy, že plány mysliveckého hospodaření budou vycházet z až třech let starých lesnických inventarizací a územních vzdáleností zjištěných atributů působení zvěře na prostředí, přesahující vzdálenosti až desítky kilometrů od konkrétních honiteb, když se jedná o usměrňování teritoriálních druhů a populací zvěře. To je naprosto nepřijatelné, zvláště když samotné plány nebude stanovovat státní správa v rámci správního řízení s možností podání protestu. Takovéto plány budou stanovovány pověřenou organizací bez jakékoliv odpovědnosti ke státní správě, mimo správní řízení a bez možností využití opravných prostředků dotčených subjektů proti závadným závěrům. Takovéto principy řízení činností dosahují až totalitních prvků.

§ 38 až 38a: Zavedení nového informačního systému myslivosti. Názorný příklad zavádění nových agend v myslivosti. Tyto nové agendy si nejenom vyžádají zvýšené personální pokrytí, ale samozřejmě i návazně vydání dalších mandatorních nákladů na jeho zřízení a následné provozování. Právě vědomost zpracovatele návrhu novely zákona o myslivosti o zavádění takovýchto nových agend, které jdou proti záměru konsolidace veřejných financí a snižování administrativní rozbujelosti a nákladovosti výdajů nutných na provoz státu, byla pravděpodobně příčinou, že v důvodové zprávě není tato skutečnost zviditelněna a dostatečně vysvětlena a je zaměřena pouze odkazem na čl. 7 důvodové zprávy. Z této skutečnosti vyplývá, že není jednoznačně známo, jaké dopady a v jakém rozsahu bude mít legislativní základ vycházející z právní úpravy myslivosti na potřebu mandatorních výdajů ze státního rozpočtu a jak zatíží fyzické a právnické osoby zajišťující provozování myslivosti či jaký bude mít vliv na podnikatelskou sféru. Ve veřejnosti jsou známy i kauzy současně probíhající paralelně s diskuzemi o změnách myslivecké legislativy, kdy dosavadní systémy mysliveckého výkaznictví a plánování, které doposud také vycházely z právní úpravy a nebylo jejich využívání zatíženo žádnými finančními náklady, si byly „přivlastněny“ některými osobami a licencovány přes užité vzory jako patenty u Úřadu průmyslového vlastnictví se záměrem, když tyto systémy bude chtít státní správa po novu dále využívat, tak bude muset platit licence (viz proběhlá kauza p. Němce s licencováním myslivecké statistiky cca před 3 lety). Aby se předešlo případným nepodloženým zprávám mezi veřejností a také, aby se předešlo diskusím zatěžujícím následné meziresortní připomínkové řízení, bylo by nezbytné, aby všechny mandatorní výdaje státu na zajišťování myslivosti a ostatní finanční dopady na veřejnost, které budou vyplývat z právní úpravy myslivosti, byly naprosto transparentní a byly známy již v úvodní části projednávaných legislativních změn zákona o myslivosti.

§ 49: Kontrola ulovené zvěře. Záporný příklad, kdy stát na sebe přesouvá odpovědnost vlastníků pozemků za ochranu svého majetku a dotuje ze státních prostředků jejich nečinnost. Stát se tak rozhodl na sebe převzít roli neaktivních 99 % vlastníků pozemků, což opět bude znamenat zvýšené mandatorní náklady ze státních prostředků na pokrytí této agendy. Sami vlastníci pozemků si v mnoha případech mohou stanovit pravidla kontroly skutečně ulovené zvěře.

Zpracovatel novely zákona o myslivosti se tedy nevypořádal ze zásadním faktem, že problém nadměrných škod zvěří není způsoben tím, že dosavadní myslivecká legislativa nedokáže správně navrhnout plány lovu zvěře (což je motto celého záměru otevřít dosavadní znění zákona o myslivosti), ale tím, že státní správě byly v roce 2001 při vydání nového zákona o myslivosti č. 449/2001 Sb. odebrány kompetence v řízení myslivosti na úseku plánování a pravomoci přesunuty na držitele honiteb (vlastníky pozemků), kteří je však nevyužívají (pouze do 1 % ze všech honiteb, jak vyplývá ze šetření samotného MZe). Tento stěžejní nedostatek pak není řešen ani zpracovávanou novelou, ani na něj není reagováno prostřednictvím mimolegislativní cesty tak, jak předvídá bod 4 Procesních pravidel Obecních zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA) vlády ČR.

Předložená novela zákona o myslivosti nejenomže přináší zvýšení administrativní a finanční zátěže pro státní správu, ale finančně zatíží i samotné vlastníky pozemků při změnách jejich honiteb. Vždyť administrativní vytvoření nové honitby se všemi podklady a projednáváním ve výše zmíněných letech 1992 resp. 2001 se pohybovalo okolo 30 - 40 tis. Kč.

Závěr:

S odkazem na výše uvedené motto by se měl zpracovatel myslivecké legislativy změřit na zjednodušení systému myslivosti, tj. redukci zbytných agend, snížení administrativní rozbujelosti a nákladovosti výdajů nutných na provoz státu a snížení počtu administrativních pracovníků. Odůvodnění nezbytnosti otevření zákona o myslivosti „politickým zadáním na zvýšení práv vlastníků pozemků“ nemůže obstát za skutečnosti, že současná práva vlastníků pozemků při mysliveckém plánování jsou vlastníky využívána sotva z 1 %. Jestliže tedy vlastníci honebních pozemků nevyužívají svá práva daná současnou legislativou je tedy falešné se domnívat, že je budou využívat podle nové právní úpravy. Problémem je tedy hledat příčiny jinde. Při hledání možností, jak takový stav napravit, je potřeba se soustředit ve vztahu k vlastníkům pozemků především na mimolegislativní řešení tak, jak uvádí Obecné zásady pro hodnocení dopadů regulace (RIA). Problém nadměrných škod zvěří není způsoben tím, že dosavadní myslivecká legislativa nedokáže správně navrhnout plány lovu zvěře, ale tím, že státní správě byly v roce 2001 při vydání nového zákona o myslivosti č. 449/2001 Sb. odebrány kompetence v řízení myslivosti na úseku plánování a pravomoci přesunuty na držitele honiteb (vlastníky pozemků), kteří je však nevyužívají (pouze do 1 % ze všech honiteb). A navrácení kompetence státní správě myslivosti stejně projednávaná novela zákona o myslivosti neřeší.

Ing. Jiří Janota
předseda ČMMJ, z.s.